

Uittreksel uit de programmabegroting 2016 – 2019 gemeente Beemster
(bladzijde 66 t/m 68)

Op deze bladzijden is aangegeven hoe Beemster uitvoering geeft aan de betreffende begrotingsvoorschriften van het Bbv, waarop in de brief van de provincie van 30 november 2015 wordt ingegaan.

risico's op te vangen. Het gehele saldo van de algemene reserve wordt meegenomen in de berekening van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

Bij de stille reserves gaat het om:

- Niet-bedrijfsgebonden activa. Deze activa kunnen worden verkocht zonder dat de bedrijfsvoering van de gemeente daardoor wordt belemmerd. Het gaat hier met name om woningen. Het voordelig verschil tussen de actuele waarde en de boekwaarde hoort onder de stille reserves. Bij de bepaling van de actuele waarde is de WOZ-waarde van het belastingjaar 2015 gehanteerd. De werkelijke actuele waarde kan lager zijn dan de vermelde WOZ-waarde, omdat na de waardepieldatum de prijzen nog zijn gedaald. Wij geven er de voorkeur aan toch van de WOZ-waarde uit te gaan, omdat deze waarde een vast gegeven is.
- Het aandelenbezit van de gemeente. De gemeente Beemster bezit aandelen van de BNG en het EZW. Het verschil tussen boekwaarde en actuele waarde is de stille reserve.

Risico's

Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente Beemster. De organisatie heeft de belangrijkste risico's in kaart gebracht. Om de risico's te kwantificeren zijn zowel de kans als het gevolg benoemd. Het betreft risico's in verband met de grondexploitaties, de decentralisaties en de vennootschapsbelasting.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's. Uitgangspunt voor de gemeente Beemster is om een weerstandsvermogen aan te houden met een ratio tussen de 1 en 1,4. Dit waarderingscijfer vormt een goed uitgangspunt voor een gemeente waarbij een volledige risico-inventarisatie heeft plaatsgevonden en waarbij het investeringsprofiel voor de komende jaren vergelijkbaar is aan de huidige situatie. Om schommelingen te kunnen opvangen wordt een minimum- en maximumratio aangehouden.

Door middel van de zogenaamde Monte Carlo simulatie wordt op basis van het uiteindelijke risicoprofiel het benodigde weerstandsvermogen berekend. Deze bedraagt per augustus 2015 € 2.100.000.

Afgezet tegen de totale weerstandscapaciteit van € 6.606.317 bedraagt de ratio momenteel 3,15. Dit betekent dat in 90% van de gevallen de gemeente Beemster voldoende weerstandsvermogen heeft opgebouwd om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen.

Ontwikkelingen

De gemeente Beemster heeft haar risicomanagement beleid vastgesteld en zal ten minste eenmaal per jaar een risico-inventarisatie laten plaatsvinden. Wij blijven aandacht besteden aan het beheersen van risico's en het verder ontwikkelen van risicomanagement binnen de organisatie.

Kengetallen

Met ingang van de opstelling van de begroting 2016 zijn gemeenten verplicht een vijftal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze

getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen:

	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
1A. Netto schuldquote	53,2%	56,5%	60,0%
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46,6%	49,8%	52,4%
2. De solvabiliteitsratio	48,1%	43,2%	40,6%
3. Grondexploitatie	17,4%	14,6%	17,4%
4. Structurele exploitatieruimte	-3,4%	-7,4%	-3,4%
5. Belastingcapaciteit	104,2%	107,4%	108,5%

Toelichting

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de totale schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c BBV). Bij de berekening van dit kengetal is ook de waarde van het aandelenkapitaal van de gemeente meegerekend.

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. Voor de berekening van dit kengetal wordt de waarde van de niet in exploitatie genomen gronden en van de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17, onderdeel c BBV) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant dient ieder jaar te beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met de gemiddelde WOZ-waarde in gemeente. De belastingcapaciteit van de gemeente wordt daarom berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage.

Voor dit kengetal geldt in de situatie van Beemster het volgende:

De aanslag OZB voor een woning met de gemiddelde waarde is (in vergelijking met de andere gemeenten in deze regio) hoog. Dit komt voor een deel omdat de gemiddelde woningwaarde in Beemster hoog is. Ook speelt de tariefstelling een rol; Beemster is een van de weinig gemeenten die voor woningen een gelijk tarief hanteert als voor niet-woningen.

De afvalstoffenheffing ligt in Beemster lager dan het landelijke gemiddelde (in 2015 € 232 en € 263).

Voor de rioolheffing geldt het zelfde (in 2015 € 181 en € 189).

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Onder onderhoud kapitaalgoederen wordt verstaan het geheel aan klein (dagelijks) onderhoud, planmatig (niet levensduur verlengend) onderhoud en levensduur verlengend onderhoud/ investeringen aan gemeentelijke eigendommen. De volgende categorieën worden hierin onderscheiden: wegen, riolering, openbare verlichting, kunst- en waterwerken, groen, gebouwen en speelvoorzieningen.

De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het daarbij behorende beheerplan zijn bepalend voor het onderhoud en het voorzieningenniveau. Om dit beheer en onderhoud adequaat te kunnen uitvoeren worden jaarlijks in de gemeentebegroting budgetten beschikbaar gesteld. Wij zijn voornemens het onderhoud van de openbare ruimte te professionaliseren door het (integraal) verbeteren van de beheerplannen en de areaalregistratie. Hierbij worden eventuele budgetwijzigingen bij de kadernota 2017 aan u voorgelegd. Uitgangspunt in het beheer is het voorkomen van achterstallig onderhoud en werken volgens vastgestelde kwaliteitsnormen. Hiermee wordt de kwaliteit zoveel mogelijk geborgd. De totale oppervlakte van de gemeente is 7.208 ha. Eventuele bedragen die worden genoemd zijn exclusief BTW.